

ለምን ይዋና? አስተማቸውን ይዋና

ከፍል 2

የበበለ ሂለታኩና ተጋላ ማስልጻ ሌጋፍ ወይም ሌደበቃዎ አለብልታ በየመድረሻ መንገሳ የሚጠበቅና የታየም ነው:: በተለይም ስርዓቱ በህብት ገይኖ በአዋጅበባሪነት ገይ የተገኘበት ከሆነ ሁጻረተሰቦች ይበከላዋል:: ነፃ የሚሰታውቁያ ማረጋገጫው የሚጠለው በአዲዎ ከሙን በፈት ሌላት ተደጋኝነት ማረጋገጫው ነበር የሚጠለው:: ለእነዚህ ቅስቀሳ ለማድረግ የተመሰረተ ተቋም ማለት ነው:: እኙረከ ለምሳሌ በህንጻድ ወሰት በአዋጅ ጥገና የሚያስተካልኝ የመንግስት ልኩም ወይም ተለቢያን የለም--በህን ከልከል ነው:: መስራቱ መንግስት በሕዝብ ገይ ተደጋኝነት ማድረግ የለ በተወ የሚል ነው--ይህ ይበል እንደ እኙረከ የመው ሁንጻ በትክክል በፈተስ ተደጋኝነት ለመቀየሰ እንተገኘቸውን ለማጠበ በበላጥን ይረዳ ገንዘብ ያመጣል:: የእኙረከ ድምጽ ልኩም ተብሎ ወደ አትሞች በአማርኛ፣ አርማኔና ተጋኝኝ የሚያስተካልኝ ተቋም ተልዕኮው የእኙረከንን መንግስት አቅምና መስመር በቀጥታም በእኩ አዘጋጅም ማስተካከለትና ለዚህ አቅምናም ድጋፍ መፈለግ ነው:: እኙረከ ተደጋኝነት ያስፈልጉባል፣ ይኝነባል ማለት ነው:: ለዘመም ነው እንዲጊልቷ ቅስቀሳ ለለባ ሆኖ የእኙረከ አቅምና ሂለታኩና ምንም አትሞችምን የእኙረከ ቀንድን በአጠቃላይ እያሳይ እንዲለ ማየት ተስፋቶው እኙረከ አትሞችምን ከዚያ ነፃ ያመጣልኝ በለው የሚመሆኑ ተናናወቃቄናት:: በደረሰው ተደጋኝነት ወይም ቅስቀሳ አለታዊ ነው ማለት አይደለም:: ማንኛውም ድርጅቶ መርህ ግብሩ ተቀብይነት እንዲያገኝ መቀበቀሰኝ ማስተማር አለበት:: መንግስትም ወይ ለልማትን የይዘው በፊት መስመራን ለማስጨበጥኝ ድጋፍ ለማግኘት ቅስቀሳ ማከረድ የሚጠቅና ነው:: የእኙረከን ታብዕት ተቀባዩ ማለትም መግኘች በዘመኝና በፈተስ ቅጥጥር ሲሆ አስተማቸው በሕዝብ ከሳይ ሁዝብ ገይ ቅስቀሳ ለይከረድ ግን መፈቀድ የለበትም:: የመንግስት ቅጥጥርመስረዘ አለበት ማለት ነው:: ይህ በዘመ እንዲለ ወደ ቅስቀሳ ለንመለስ የቅስቀሳ ማና አዋንታዊ የሚሆነው አለብልታና ወጪት ገይ ለይመሰረት በፊት ነው:: ወጪትና ሁስትን ማስፈጸመት ቅስቀሳ ለይሁን ማድናገኘና መተሪ መልዕኮትን ማስተካልኝ ነው:: ማለያን አትሞችምን ለመስራት ለንስ የህንጻድ ገዢ አበባስ ማስተካድ ለማቅረብ ለሰን እንደ እኙረከ ለማቅረብ ነው ማለት ይሞላል:: ይህን ሁስት ያጋለው ሁሉ (ባህታዊያን ለይቀሩ) ተገርጹዋል፣ ተስረዋል፤ ተግባራውል:: ሁስት ልሳ ዓንድ የጊዜው እውነት ነኝ ለለ ለሰንም የቻለው በጠመንቻና በእራፍ በፊት ነበር:: ግን የከተት 66 ዓንቀም ይህን ሁሉ ወጪት መና አስቀርቶ የን ክፍ ስርዓት ከተሰነ ተበያ ከተታል:: እንዲን ለው እንዲጠም አልገል ባይ የዋሽ ወገን ከለኔል ዓንቀም መሳ ስርዓቱን በውጪት ለለም ለይቀም የቻጠና የቀኑና እንደኋገር ነፃ ያለውም በዘመኝና እኩ የሚያውቀው ነው:: ወጪቱ ተወልድ ሁስትና ወጪት ለንርፍበት በተወሰነ ይረዳ እውነት መሰለውት ለይምና በቻማው በመስራቱ የመንግስቱ አገዛ

የቀጣዬችና የነፍስ ገዢዎች አገዛ መሆኑን ማንኛው የሚሰጥው አይደለም፡፡ ይህም ትጠታት በመ
ስረቱ የዘመኝ አገዛ ቅጽመች፣ አራጀችና ተጠቃሚዎች ይመለከታል እንዲ በጀምሮ ሁሉም
በዘመኝ ገዢ ተቀጥሱ የስራን ነው የሚበካል እንዳለሁንም ግልፅ ነው፡፡

የወያኑ አገዛ ሲመስረት ይሞር ማንኛውም ምስክርም ማኅናም ወጪት ወጪት በቻ ነበር፡፡
የህበት ተረኑ ተደርሱ በመነሳት አትጥቶችን ገና ከፍቅሩ ያደረሰት ለንጂ ከርሃ ሁሉም በዘረሰባብ
ይንጂወል ለለመ መሆኑን አውሮ፡፡ ሁበት ወጪት፡፡ የአትጥቶች ስጋብ ከግዢዎች ተቋሪ
እንዲ አርብ በርብ አገዛ የሚያስተው ቅሬኑ አልነበረውም፡፡ ይህን ሁቅ የሚገኘውን እንደ አስተ
ገኘ ዓይነት ሁኔታ ለማስረጃ መሆኑን ወጪላች ለልም በረት ወደም በየቀ፡፡ ዘመኝ አስተ
ገኘ በወያኑ ገዢ መሆኑን ከፈት ለለመ ሁበት የሚያስተው የወያኑ የሚፈጸም የቀድሞም መረዥች እን
ደሚለት ለይሆን አስተገኘ ከወያኑ እመራር ይርሱ ከሚገኘው እንደ አስተገኘ ተብሎ በኋላ በመድረቁ ነበር፡፡
ዘመኝ ከለም እንዲለ እንዲ የትግራይ ምሁር በመባብ በዘረሰተኩነት ተሽንድ ወያኑን የአርብ
አይና መንግስት ለለመ በመስየም አስተገኘ ወያኑ የተጠቀሱ አስተገኘ ወያኑን በእኔ ስር ሆኖ
ታገል ለለመ ነው፡፡ ለለመ የዋናው የዓልው ግለሰቦን ከማስገመት ባሻነር ሁቅን የሚደብቀው አል
ሆነም፡፡ በግንባርም በትብብርም አለም በሁሉም መስመር ዓለማችን ከገመመ በወሆናቸውም ይረዳ
እንተለሰር ለለመ አስተገኘ እማራዊ በይቀርብም ወያኑ መሬመራይ ከትግራይ ወጪላን፡፡ የትግራ
ይ ስጋብ መሬ እና በቻ እና ለለመ እምበት ማለቱ የግዢዎች መንሰሪ መሆኑን መከድ አይቻልም፡፡
በዘመኝ የከረቡና መብት አቅምና ተባብ በመሆን የአርብና ግንባርች--ኝብሆም ሆነ ተስቦያ
-- በተለያየ ይረዳ በሆነም ተባብረዋል፡፡ የአስተገኘን ስራዊት /የአስተገኘ/ ተይት በመሆኑ
ኝብሆም ለተባብ ይግሞ የወያኑን ሁይል በስዕል በከበድ መሳይድ በመደገፍ አስተገኘ ተግ
ራይና ለቀ እንዲወጣ አስተገኘ ወዋል፡፡ ከዘመኝ ተባብረው በፖለቲካውና በፊጥለማስናው መስከ
በረ አስተገኘ ተግል አካሄድው በነረበበት ሁገዴ በተለያየ በስራን በዘመኝ ተግርሱ በድርጅቱ ገዢ
ፈተቃዋል፡፡ ወደ እንዲር አልቀም ወያኑ አስተገኘን በተደጋጋሚ ወማቁል-- ወልቀይት መገኘና
ወለምት የትግራይ መሆኑን ነውና ወጪ በማል፡፡ የደርግ ፍሞኑ ለዚህም ለለመ ይረዳ ተባብረዋል
በተክንም ተደግኝው አስተገኘን በነገረርና ተኩም መውጭታቸው ሁቅ ነው፡፡ ይህን ለመከድ የሚገኘ
ውም ይገኙ ተራሱን የበለመ ወጪት እርቃቃል፡፡ ሰርድል፡፡

የወቀ መስፈርቶች፡ ያስጠለ መስፈርቶች፡ በዘመኝ ነው ምሁር ገዢም የሰኞችው ተረኗ የሀልም
እምነት መሆኑ አቅድችው ሁሉንም ተሸጋና አስከርክሮ ስማምና ማለትም እርትራውያን ነው
በለመ የሚቻለና ለለመንም ለይቀምኑ የሚጥሩ ከፍለው ይግሞ በማያውቀት ተረኑ ወንጋ
በድናረት ገበተው አስተገኘን ተስቦያ መስፈርቶች ለለመ ይፈጸማል፡፡ ሰርድል፡፡ ለለመ ለመከድ
የተማሪ እንቅስቻል ሁሉ የቻስቦያ ፍጠርና መሳይድ አድርጋውም ለማቅረብ ለንጂ ተንጋጋው ሁቅ
ፈተኑ አይብ አልተሞኝውም፡፡ ወያኑን ተስቦያ በበከላቸው የተዘባ ተረኑን ማስተካበት ከፖለቲካ

እቅወጣቸው ጋር የተሰኑና የተያያዘ በሙሉና የከተማ ተግል በዚህ መልካት በንስ መሳሪያነት መቆ
ጋብ ያስደስታቸዋል:: ከእና በገዢ አጥቃ፣ ከእና በገዢ ተዋጋ፣ ከእና በገዢ ስለጠን የለም በለው
ይመገቡና የነበረውን ያጠናከራቸዋል:: ልማትን ሁሉ ተሰፋ ያስቀመል፣ የዝቅተኛነት ስጋት
ያስይዛል ይህ ሁሉ መሳሪያዎችን ይፈልጋለ፣ ይወካለ:: በአትየሻያ ተማሪዎች አንቀሳቸው
ተስተሩ የነበረ የሰማን ተወሳኝ በአትየሻያዎች እምነው የታገላና አልፍም ሆኖወታቸ
ውን ለአትየሻያ አካባቢ የሰጠ ዓቻቸው:: ወደ ጉባኤው ሆኖ የጠበብውን እናስራለን፣ እቅወጣ
እናበይለን ወዘተ በለው የጥክና ይግም በህይወታቸው ለሰሁተቸዋው ከፍላዋል፣ ተገድለዋል::
የተማሪዎች ተግል ሆነ አዲከታን ወደ ንዑስያ በፊድር ለደ ልያቀራኝ የሚተሩት ይግም ሁገር በቀል
ቻጋይቸ መኖርቸውን ለመከዳለ ነው:: በአዲው ኦመን የበርሃቱ ጉፍ አካባቢን ለአመልና ለተግል
እንደገናናውና ተማሪውን ሆነ አዲከታ ወይም ዘዴኑ አካባቢ መፈጸመ ይሞኝ መሰረታዊ
ጥያቃዋቸ መሬት ለአራሻ፣ ይጥከራለ ለአካባቢ፣ ይህው ይሚር፣ እናልነት ይከበር ወዘተ...)
መንበሻያቸው የነበረው አኅተማዎን ይር ይጥከራለ ሲኖት ነው:: እንዳም ሆነ ጉማሽ ጥያቄ
ከአየርር ካንዋ አልተጠቀም:: የነበረ ተግይቸ ለተከከሩት መፈጸይቸ እናቸቸ ሆነ እናቸቸ:: በሙሉ
ንም አዲከታ ወይም የተማሪዎች አንቀሳቸው በዘረሰበቸ እናይቀቱ ስላለ በዘረሰበቸ ተነስተው
አገመዥም—ያመዥት ጉፍ እናቀሳቸውው ሆነ አዲከታ ይይመስሩቱ ወይም ይህ ነው የተባለ የለው
ቴን ተግል ጉፍ ለይሸምኑ ነው:: የተማሪዎች ተግል ይነገባቸው መፈጸይቸ አካባቢ ንበና—መሬት
ለአራሻ ውንኗው ነው:: የፈዱነል ለቸቸና ተጠቃሚዎች፣ ካገኑና ማስኋው ልጂ ቴር እምራቸ
ቻ በዚህ መፈጸር በብኩራ የሚጠበቅ ነው:: ጉን አዲከታ በባድና ተመሳሪቶ፣ የባድና ሪፖርት ተከ
ተሉ የለለ ተግርና ቁልፍና በለው መዋጅት አገፈና ቅጽዎችንም የሚያጠልት ነው:: በየከተት
አበየት አካባቢ በብዘረሰበባና በህይማኖት ለይከተል ተገለ፣ እትየሻያውያን እስከምት ባኩረ
ት ስልፍ ከርስተያናም ይግኙ ተስለፈ ይሸቻቸ ለመስጠትቸው ተገለ እናቸቸ አካባቢ አልተከፈልለም፡
፡ የየከተታወ ሆነ የአዲከታ ተግል መልካት የከፍፍል ለይሁን የአንድነት፣ ለባድና መባት ለይ
ሆን ለዓለማናት፣ እምባንንት ለይሁን ይጥከራለያነት ንበናነው:: አዲከታ የአትየሻያ አካባቢ
ስፈርወ በቅጥረዋው ሁኔታ ለፈጸም ለፈጸም የተመስረቱ፣ ህጂረ ለዘርር የአካባቢ ይርሱቸ ነው:: የእርት
ራ ተግር አዲከታ ምስረታ በፈቻ የነበረና የተባባስ ሆኖ ለለ አዲከታ ተግር በስተማዋና ይጥከ
ረበታዊ መንገድ ይፈቻ፤ የሸጋን ሰዶል በፈራ የመወሰን መባት ይከበር በሚለ እቅወጣቸ እራያ
በንቀሳቀስ እቅወጣቸና የገንዘቦችን የጠባን በዘጋጀነትን አደጋ ከመረመረ በታካ በውጭው-
ይና እቅወጣ ተግር በፈመድቦን ምስረታ መፈቻታት አለበት በለው እቅወጣቸ በፈጥከራለያ በሚስ
ሏኑ የሽሰራያንም የወያዣንም ወርሱታቸ ተቀባዩል:: ወያዣ (የአራው ቁንጻው) እርትራ ቅጽ
ባበት ፈተት በለው መቆህፍ ሌሎችና ከአትየሻያ መለያቸው የባድና ነው በለው ሌሎችና እዲናው አዲከታ
ይህን እቅወጣ በሙላናዎች የዋታል ስለወያዣ ተስተካ በማውጫ ተግር በፈመድቦን
ምስረታ ይፈቻ የሚል እቅወጣን እቅርብል:: ሆኖ ይህ ነው:: አዲከታ ለእርቱ ጉባኤው ያደም
ብሆን ፍረ መሳሪያ አልነበረም/አልሆነም--ታካባሪነቱ ለአትየሻያ አካባቢ ተቀና በቹ ነው::
ከዚህ ባሻገር ይግም ለንት ማለያና ተወሳኝ ያለውን በዘረሰበባ (ለምሳሌ አድማና አማራ) በንብ
ደረጃ ለመስያም መንገትና በዘረሰበባ የሚለው ቅልት ከሳይንስ ከተጨማሪው

ትግል ለያዥድም የተነበረ ሁይል በእኔና ለሰላቸው እንደማየቻለትና እንደማይጠገብ ሁሉ የያዘውም
ሁኔታ ተመሳሳይ ነበር፡፡ ያልተመራመሩ አይኖሩ እንደተባለው በቅድማሪ የህንጻን ታርከና ህቃን
ለማቃቂ መጣር ያስፈልጋል እንዲ ለውጥት ነፍስ ለመዘሱት መዋሪቁ ተከከላ አይሁንም፡፡ ለዘመ
ውስ እስከመች ለዋሽ ነው? ማንኛስ እስከመች ለማታላል ነው?

አስከታ መርነትን ሆነ ጉትርክን ፍላጊ አይደለም፡፡ ፍላጊ መሰረቻው ውስጥ እየተቀባበለ ይርቻ
ቁን በጠብ ማረጋገጫ ተናካሬነት የሚከበት አል፡፡ ባለፈው አገዛው ገዢ በደረሰት በረ
ሰ ተጀምር ባለበት እስከታ ተከለ ድማር ነበር ባለው የህሳት ከስ ይደረሰኝለ፡፡ ይደረግማለ፡፡
ወያኑም በ1983 እስከታን ሲሆ ወማቶ ለለ ይርቻቁን በጠረሱነት ከስ በሽግነው ጉባኤም እንዲይብ
ተና ለማገድ ይህንኑ ምክንያቱን ያርድኝል፡፡ ብዚ በሆነ እስከታን ሁነወት በላና የተያዘ አባ
ለውና ይዘህ አጥቃቶ፣በዚህና መሰረያ በት ላይ ብሮ እስከታ መምረያ መሰርቶ በመንቀሳቀስ ጉዳ
እያለ እስከታን በዚ ለሰላቸው ለመከበበ ሌሎ ምሳሌንም የኩ እድርትት እያዥቃም፡፡ እስከታ
በደርግ መጀመራያ ከመን ባወጣው ተጨማሪም በህጻዊነትና በስላም ለመታገል ያለውን ፍሰት--
ደሞክራሲያዊ መብቶች ከተከበሩ-- ጉልዕ እድርት ነበር፡፡ የጊዜያዊ ሂዝባዊ መንግስት ምስረታ
ጥር ሁሉን አቀፍ ነበር፡፡ ወታደረዋው አገዛው የህሳት ጉንባር ጥር በሙ ለያዥድም እስከታ
በቀኑን የእምበታ መልስ ለያቀርብ ሁሉን አቀፍ እንዲሆኑን በምን ምን ሁኔታም ለመሰረት
እንደማቻል መቋሚ ጥቆማዎችን በይሩ አቀርቦ ነበር፡፡ አገዛው ጉን በፖለቲካው መስከ ገንዘብቁን
መቀበል ለለተነወው በእስከታ ጉዳ የገዢያ ከመች ከፈተ፣ መሰከራም 2 በይሩ መረጃት አውቃ፣
መደ ነገ እርምጃና ቀይ ለገዢ ተስፋገድ፡፡ ሂዝባዊ ሁሉ የሚያዥቁው ሁቁ ይህ ነው፡፡ የወያኑን
መርነት ማረጋገጫ እረመ኏ነት በሚመለከት ይገባ በዚ ሁኔታ አቀርቦ የሚለን ነው ለኖር አይች
ልያ፡፡ ወያኑ ሁሉን ተደርጉ ይገባ ይመስቀል ተብሎ የለ ? ከዚህ ለላ ጉን እስከታ ከተንጻ ተልቀም
ይርቻቁት በህንጻ ወያድነት መለሰተና መርህ ግብር ወይም ተጨማሪም ለተባበር መቆየቱ የተመዘገብ
በ ነውና ሁባረት አይፈልግም የሚለው ከስ የጠራው ተከይ አገኙ መስት ነው፡፡ በእቅዱ ከመን
ከእብነት ተብሎ ከሚጠራው ይርቻቁት ዘር፣ ከእኔውች ይርቻቁት ዘር፣ ወዘተ ለተባበር ጥክሬ
ነበር፡፡ በደርግ ገዢ ከእኔና ለለውና ዘር ሁባረት መሰርቶ ነበር፡፡ ይርግ ለመድቅ አካባቢ
ደገባ ከእኔና መእኔን ለለውና ዘር ሆኖ እያዥቁን መሰርቶ ነበር፡፡ ከዚያም ለጋራ ተስፋገድ፡፡ ለምሳሌ የእኔና መሰረታ
ቋ ለነድች የተረቀቀት በህንጻ በት ሁኔታ ሆኖ በሚሰሩ ይርቻቁች ከመሆኑ ለላ ወና ወና
የእመራር በታወችም የተሰጠት ለነስዱ ነበር፡፡ እስከታ ይህ ይርቻቁት ጉደለናል፤ እድምጽናል፤
ትንጻ ነው፤ ለው የለውም ለይል በእብነትና በእኔና ይሞወ ባለቤትነት የታገለ መሆኑ መቋም
ለኩድ የማይጠገብ ሁቁ ነው፡፡ ከዚህ በሽግና ጉን ይርቻቁች የተሰሳት መሰመር ለገኘ ወይም ሂዝባ
ን ለእኔ እስከታ ተቻቻችዋል፡፡ የፖለቲካ መሰመር ትግልና የህሳብ ለፍንትን በስላምዊ መንገ

፩ መያዘና በዚህ ማረጋገጫ ተናካሪነት ስይሆን የተግል ግዢታ ነው:: ጽርግር ዝመ
ቻ በለው የአሁንበኩ ተግል መጠቀማቸው ለማድረግ የተነስቱን አሳሳች አጋልጠል--ይከራል
እንደ በዚህ ስራው አያያርም:: ተገኘት ከመንግሰቱም ሆነ ከመለስ ጋር ሆኖ አሁን ማረጋገጫ
ለ የፈጥሙ ወይም የወንጀል ተባበ የሆነት አጠቃላይ ስይሆን ይቀርታ አሁንበኩ ስይመረቅ ከአሁን
ነሬ መቀባቀል በኋላም እየደል መሬ ነን በለው ስጥቶኑ አሳሳች ተቋውሚል--መደረሰታም
በተቋውም ይቀጥላል:: ቁይ ርብርን ለተክሮ አጋልጠል--መደረሰታም ያጋልጥቻዋል:: አሁንበኩ
ከድታው ወያዥና መሳሪያ ለሆነ አውጭዎች--መደረሰታም ይቀጥልበታል:: የድርጅቱ መረዥ
የአሁን አገልግሎት መሆን አለባቸው የተባለውን መርሆ ተስው ጥያቄ ለፈጸምው ለማስጠበቅ
አሳሳች በቋጣት ወርቃቻቻዋል--መደረሰታም ይቀጥልበታል:: ከዚህ ለጋ ግን አሳሳች ማንኛም
እይበደብም--እድብና ስው አዋጅና ለርዓቶችን የሚታገል ስነ ለርዓት ያለው ድርጅቱ ነው::
ገና የፖ.ስትና ተቃት ስድብ የሚመስጠቸውና የፖ.ስትና መረጃው ከተተቃ የሙት ጥሩ የሚመ
ስላቸው ከፍለው ባናልብትም ስህተታቸውን ለማረጥምና ገቃቻቻውን ለማሳደግ መጠር ይገባቸዋ
ል እንደ በአሳሳች ማረጋገጫ ለሆነ የሆነትን መደርሰር እይመቀማቸውም:: የአሁን ተግልና የሆነ
ህልውና ጉዳይ ለለማናም ከዚህ በፈተና በገዢ ማንኛም ማስቀድሞ ለለማይችል የተሰለተን ተሳሳተ;
የከዳን ከዳ ማለቱ ለአሳሳች ጉዳይ ከሚገልቸው እንዲ ነው:: በዚህም ለገድ ለምሳሌ ገና ከእንች
መ ከህደቱ የኋጋጋውን ግለሰብ ማጋለጠና የአሁንበኩ ነሬ ተጠንቀቀት ማለቱ የሚታወስ ቅና ሲሆ
ነው:: ከህደት ሲንፈልም፣ ቅል ከዳን ሲኖፈርበ፣ ለወያዥ የሚጠቀም ሲሆ ሲንሰራ፣ የአሁንበኩ ነሬ
ለኋተፈጥም፤ ከድርጅቱ ድርጅቱ አየዘርና ሲንበበብ፤ ወንጀለቻንን ሲንከድ ነም በለን ቅጠ
አሳሳች እያቀበልም:: ለለማይቀበል ግን በሆነት ሂሳቸ በፊሩን ለማድረግም መጠና ወጪት
አሉ ነው፤ ይህናልም:: ለወጪት ያለው ፍርድ ነው በመጨረሻው::

ይቀጥላል